

7. Кузик Н.П. Особливості обліку факторингових операцій// Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2013. - № 181(3). - С. 124-130. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2013_181\(3\)_25](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2013_181(3)_25).

8. Фартушняк О. В. Деякі аспекти відображення факторингових операцій в обліку / О. В. Фартушняк, І. Ю. Пасічник // Економіка розвитку. – 2008. – № 2 (46). – С. 67-69. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7512>.

УДК 657

Реслер М.В.,

д.е.н., проф., зав. кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Бабура Т.А., магістр,

Мукачівський державний університет

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На сучасному етапі ринкової трансформації світової економіки особливої уваги набуває вирішення проблем соціального захисту населення як необхідної умови соціально-економічного розвитку кожної країни. Завдання більшості систем соціального захисту полягає у підвищенні доходів громадян, покращанні життєвого рівня, забезпеченні окремих категорій населення державними соціальними гарантіями, водночас вирішення цих завдань обмежується ринковими умовами господарювання. Зазначені умови зумовлюють потребу пошуку нових підходів до формування дієвого механізму реалізації соціального захисту населення, який би враховував сучасні вимоги ринку та соціальну спрямованість національної економіки. Саме тому перед бухгалтерським обліком постає завдання підвищити рівень інформативності даних, які застосовуються у системі управління соціальним захистом населення, з метою збільшення ефективності використання трудових ресурсів.

За даними Державної служби статистики України, частка витрат на соціальний захист та соціальне забезпечення у загальній структурі операційних видатків країни за 2014 - 2015 рр. незначно зросла – на 2,6 в. п. (з 25,4% до 28,1%). Зазначене свідчить про недостатній рівень вирішення соціальних проблем в Україні, зокрема у питаннях зменшення рівнів безробіття, бідності, заборгованості з виплати заробітної плати, соціальної нерівності.

Рівень соціального захисту робітників залежить від вирішення соціальних проблем на підприємствах, де вони працюють. Упровадження ефективного механізму фінансування соціальних програм на підприємстві сприяє підвищенню ступеня використання потенціалу трудового колективу та на цій основі – забезпеченню його ефективної діяльності. Рациональна побудова бухгалтерського обліку й аналізу операцій із соціального захисту працівників підприємства надає можливість забезпечувати систему управління достовірною та повною інформацією про соціальні складові діяльності підприємства та приймати обґрунтовані рішення щодо їх покращання.

Досліджуючи дану проблематику та наукові погляди щодо облікової ролі в системі соціального захисту працівників, маємо підстави: 1) стверджувати про суттєвий зв'язок терміну «облік» із визначенням «соціальний», а саме: *у вузькому значенні* соціально орієнтований облік передбачає надання відомостей про трудові ресурси підприємства, їх витрати, що є предметом соціальної діяльності та орієнтується на усунення причин погіршення соціального захисту працівників; *у широкому значенні* – відображення витрат, які несе суспільство в зв'язку з діяльністю суб'єктів господарювання; 2) виділити переваги соціально орієнтованого обліку у першому випадку на мікрорівні, у останньому – на макрорівні (табл. 1.).

Таблиця 1.

Переваги соціально орієнтованого бухгалтерського обліку

№ п	Переваги соціально-орієнтованого бухгалтерського обліку	
	На макрорівні	На макрорівні
1	Розвиток соціально-економічної відповідальності на національному рівні	Превалювання в обліковій системі ідеології людини, суспільства і навколишнього середовища над ідеологією капіталу та прибутку
		Наявність внутрішніх документів, що підтверджують соціально-відповідальну діяльність підприємства
2	Відповідність соціальних показників країни стандартній моделі соціальних балансів у світі	Нефінансова звітність підприємства є показником інформування працівників про фінансовий стан соціальної діяльності підприємства, позитивні результати праці персоналу та його соціальну значимість для підприємства
3	Вихід на світовий рівень, підвищення іміджу країни та конкурентоспроможності її суб'єктів господарювання, досягнення соціальної справедливості шляхом збільшення соціальних стратегій на ринку не фінансової звітності	Заохочення працівників у якості продукції, зацікавленість у комерційній вигоді підприємства шляхом врахування пропозицій працівників у вирішенні як виробничих, так і соціальних проблем
4	Можливість узагальнення (без облікових труднощів) необхідних соціальних показників для інвесторів та інших зацікавлених сторін	Включення відповідних соціальних показників у методику ведення бухгалтерського обліку на підприємстві
5	Соціально-відповідальне управління та контроль за підприємницькою структурою країни	Соціально-відповідальне управління та контроль за виконанням колективно-договірних умов на підприємстві
6	Відкритість, достовірність та чесність соціальних показників підприємств усіх форм власності, що дає відкриту зовнішню оцінку національної економіки країни	Відкрита внутрішня оцінка кожного підприємства, яка допомагає у разі банкрутства чи погіршення фінансового стану отримати підтримку від інших соціально-відповідальних підприємств

Дані з табл. 1. підтверджують, що підприємство, як економічна ланка господарювання країни, одночасно виступає соціальним інститутом, успішна діяльність якого суттєво залежить від його працівників.

Таким чином, на підставі розглянутої проблематики узагальнимо, що система бухгалтерського обліку повинна бути максимально адаптовану до нових особливостей систем соціального захисту працівників на підприємстві. Реалізація зазначених переваг дозволить підвищити аналітичність бухгалтерського обліку, покращить соціально-трудова відносини на рівні підприємства.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>